

"Δεκαπενταύγουστος", (εφ. Αυγή, Γράμματα και Τέχνες, επετειακό, 15-08-2012)

Δεκαπενταύγουστος

— Ωχ, η πατέλα! Εύη, Εύη πρόσεχε, το τελευταίο σκαλί είναι πιο χαμηλό.

Ακολούθησαν απανωτοί κρότοι, γυαλικά που θρυψαλιάστηκαν, μαχαιροπήρουνα κροτάλισαν στιγμιαία στις πλάκες καρύστου του κήπου, μια παρατεταμένη στριγγλιά και απ' το βάθος μια μισοπνιγμένη χριστοπαναγία.

Η Εύη χάμω ανάσκελα στηριγμένη στους αγκώνες ξέμεινε να κοιτά τριγύρω της τα σκορπισμένα μεζεδάκια, λουκάνικα Φραγκφούρτης, Μετσοβίτικο καπνιστό, Μπλέ τυρί που το πλασάριζαν στους καλεσμένους για ροκφόρ, αγγουράκια και παστές σαρδέλλες. Το φουστάνι της είχε μαζευτεί ψηλά στα πόδια και αποκάλυπτε το ροδακινί της εσώρουχο. Ο Λεωνίδας έτρεξε και τη σήκωσε τρομοκρατημένος.

Ευ-αγγελία σου λέει..., τελικά δεν αποδείχθηκε και τόσο ...ευχάριστη αγγελία... Εγώ ξέρω πως από τότε που μπήκε στο σπίτι μας τον έχασα. Όλο μαζί της ασχολείται. Όσο ήταν με τη μάνα της είμασταν ήσυχοι, αλλά βλέπεις δεν προγραμματίζονται όλα. Πού να το ΄ξερα πως θα τη φορτωνόμουν και μάλιστα στην πιο άχαρη ηλικία, στην πιο αντιδραστική. Και κείνος μες τις τύψεις να

τρέχει από πίσω της, να την μαζεύει μη και του πηδηχτεί. Και είναι και θρησκευόμενοι· και οι δύο. Νηστεία, μετάληψη και αποχή ο μεγάλος. Νηστεία, μετάληψη και καμιά ξεπέτα η μικρή. Ποτέ δεν κατάλαβα πώς τα ταχτοποιούν έτσι, πού τα χωράνε και τα δυό. Νομίζω κάνουν σκόντο πότε στο ένα, πότε στο άλλο, μια το σώμα, μια η ψυχή. Λοιπόν, αυτό ποτέ πριν δεν το αξιολόγησα. Κακώς! Ο Λεωνίδα κοιμάται όρθιος τον ύπνο του δικαίου, εγώ όμως την καταλαβαίνω όποτε γυρνάει από ραντεβουδάκι, πως λάμπει ολόκληρη. Κι άλλοτε πως μαραίνεται σαν απότιστο γιασεμί. Κλειστό κορίτσι όμως, στρείδι, λέξη δεν χαρίζει. Ελπίζω να μη χρειαστεί να φτάσουμε στα άκρα.

Και κάθε χρόνο στη γιορτή μου η ίδια ιστορία, συγγενείς, τραπεζώματα, το τεράστιο σόι του Λεωνίδα κι όλα στην πλάτη μου. Που να μη γιόρταζα, ξινό μου βγαίνει. Κι η Εύη τοποτηρητής, να κόβει κίνηση, τί πάει στραβά, τί πάει λάθος. Είναι και καλομαθημένη, δεν κουνάει το χεράκι της να με βοηθήσει λίγο. Ορίστε, μια δουλειά είπε να κάνει και τα 'κανε μαντάρα. Να μου 'λειπε. Όλα έτοιμα τα περιμένει, σαν τον μπαμπάκα της. Έμπλεξα! Έμπλεξα άσχημα. Εγώ που καυχιόμουνα για την ελευθερία μου -κάνοντας τα ξινά γλυκά βέβαια —ότι παιδιά σκυλιά δεν έχω κι όπου θέλω πάω— με το Λεωνίδα πάντα, τώρα που μας κατσικώθηκε η μικρή πριγκίπισσα δεν μπορούμε να κουνήσουμε ρούπι. Να τα φροντιστήρια, άντε τα διαβάσματα, καθημερινό μαγείρεμα και τελειωμό δεν έχουν. Για το σιδέρωμα δεν θα μιλήσω...Ευτυχώς που τελειώνει φέτος να μπει σε καμιά σχολή να ησυχάσουμε, αν προλάβει βέβαια γιατί έτσι όπως την κόβω θα 'χουμε άλλα.

Να με συμπαθούσε τουλάχιστον λιγουλάκι...Κι είναι κι όμορφο πανάθεμά το. Όταν γελάει —σπανίως— κάνει κάτι λακκάκια στα μάγουλα σαν νερολιμνούλες. Αλλά δεν με χωνεύει, δυστυχώς. Τί να κάνουμε; Ούτε κι εγώ... άλλωστε.

Ο αστράγαλος της Εύης κοκκίνισε και πρήστηκε σχεδόν αμέσως. Αυτό το πέσιμο ήταν ότι καλύτερο μπορούσε να της συμβεί για Δεκαπενταύγουστο. Ούτως ή άλλως βαριόταν θανάσιμα τις οικογενειακές μαζώξεις, όπου τα σόγια ξιφουλκούσαν με παραγεμισμένα στόματα ανάμεσα σε σουβλιστά αρνιά και χοντοκομμένα αστεία, οπότε χάρισε στην ομήγυρη ένα πονεμένο πλην ηρωικό χαμόγελο όλο λακκάκια και ζήτησε να την ρυμουλκίσουν στον επάνω όροφο. Ο Λεωνίδα την ανέβασε στο δωμάτιό της, της έδωσε ένα παρηγηρητικό φιλί και υποσχέθηκε πως θα επιστρέψει σύντομα. Την ησυχία του δωματίου διέκοπτε η αργόσυρτη υπνωτισμένη κραυγή των τζιτζικιών. Εκεί είχε όλο το χρόνο να προβληματιστεί για την κατάστασή της. Μετά από ώρα αναρωτήθηκε πώς γίνεται μια επαναλαμβανόμενη κραυγή στο τέλος να ακούγεται υπνωτική κι υπνωτισμένη.

Ήξερε πολύ καλά πως η Δέσποινα δεν την χώνευε, πόσο μάλλον τώρα που της έσπασε και την καλή πιατέλα. Κι ήταν κρίμα γιατί εκείνη απ' όταν ορφάνεψε χρειαζόταν επειγόντως μάνα, αλλά δεν βρήκε ποτέ τον τρόπο να της το δείξει. Η Εύη ζύγισε προσεκτικά τις σκέψεις της κοιτώντας το ταβάνι και για πρώτη φορά συνειδητοποίησε πως δεν ήταν ακριβώς έτσι τα πράγματα, δεν την χρειαζόταν επειγόντως από την αρχή. Αντιθέτως τον πρώτο καιρό της γύριζαν τ' άντερα που αναγκάστηκε να ζήσει μαζί τους· αισθανόταν πως την ξεγέλασαν με διπλή προδοσία πρώτα ο θάνατος της μάνας της, κι έπειτα η ξένη γυναίκα πλάι στον πατέρα της που αντάριαζε να τη βλέπει. Αλλά όταν της καταλάγιασε ο θυμός —πράγμα που της πήρε πάνω από τρία χρόνια, όλο το γυμνάσιο και κάτι από την πρώτη λυκείου, εκεί πάντως όταν ήταν πια έτοιμη να ξεσπάσει και να αφηθεί στο θρήνο, τότε αισθάνθηκε πως την χρειαζότανε. Αλλά ποτέ δεν τόλμησε να εκφράσει την ανάγκη της, άλλωστε ήταν σίγουρη πως θα 'τρωγε πόρτα, τό 'βλεπε στα μάτια της, στις κινήσεις της όταν την παρακολουθούσε μήπως κατορθώσει και βρει ρωγμή στα συναισθήματά της, μια μικρή σχισμούλα για να κουρνιαώσει. Όμως η Δέσποινα ήταν πολύ σκληρή μαζί της κι όλο μούτρα στον πατέρα της. Η Εύη ανατρίχιασε σύγκορμη στη σκέψη του. Ούτε που μπορούσε να διανοηθεί να του πει τί της συνέβαινε. Η σκέψη της τη μια στιγμή γινόταν διαγής και την αμέσως επόμενη θόλωνε κι έψαχνε για δικαιολογίες. Γι' αυτό κι αυτή το 'ριξε στους έρωτες...

Οι φωνές ανέβαιναν από τον πίσω κήπο μπουκωμένες απ' τη ζέστη, σα χαλασμένα μπάσα φωνητικά παλιάς ελληνικής ταινίας. Ανάμεσα κυματιστά γελάκια, σόκιν μισοπνιγμένα στα κρασιά και στα τσίπουρα. Της ήρθε αναγούλα. Κι αυτή τη φορά δεν κατόρθωσε να κρατηθεί, δεν πρόλαβε καν να γυρίσει στο πλάι, έκανε εμετό ανάσκελα.

Η Δέσποινα ανεβοκατέβαινε διαρκώς τις σκάλες κουβαλώντας διάφορα, τώρα σειρά είχαν τα φρούτα και τα γλυκά. Η Εύη άκουγε τα βήματά της που προσπερνούσαν αδιάφορα μπροστά απ' το δωμάτιό της και δαγκωνόταν. Είχε δηλώσει βέβαια πως δεν θα έτρωγε, και όταν της έδωσαν παυσίπονο υποσχέθηκε ότι θα κοιμόταν μέχρι να μπορέσουν να βρουν γιατρό. Ωστόσο όσο περνούσε η ώρα ο αστράγαλός της πονούσε και στην παραμικρή κίνηση. Την πήρε το παράπονο. Προσπάθησε με κάτι χαρτομάντηλα να μαζέψει όσο μπορούσε τα δύσοσμα υγρά του στομάχου της. Το δωμάτιο βρωμοκαπούσε ξινίλα, της ήρθε δεύτερη αναγούλα, αυτή τη φορά δεν θα την γλίτωνε, θα την έπαιρναν είδηση και με το πόδι τούμπανο μάλλον δεν θα μπορούσε να κινηθεί για μέρες κι επομένως θα ήταν αδύνατο να διευθετήσει το ζήτημά της με τον τρόπο που ήξερε μόνη της. Ήταν εγκλωβισμένη και κουρασμένη. Όλα μέσα της κουβάρι, σκηνές, λέξεις, αποφάσεις, συναισθήματα.

Εύπνησε από τα εορταστικά αποχαιρετιστήρια κορναρίσματα. Τα σόγια αποχωρούσαν μετά βαΐων κι όλη η γειτονιά κουδούνιζε συνθηματικά. Αποφάσισε να πάει στην τουαλέτα κουτσαίνοντας. Στο διάδρομο διασταυρώθηκε με τον πατέρα της που όμως ήταν πολύ πιωμένος για να την βοηθήσει. Ξανακλείστηκε στο δωμάτιό της κι αφουγκραζόταν τους ήχους του σπιτιού. Σύντομα εντόπισε το βαρύ ροχαλητό του Λεωνίδα. Τα πηγαινέλα της Δέσποινας συνεχίστηκαν μέχρι λίγο πριν τα μεσάνυχτα. Όλα μόνη της τα κάνει πάλι, σκέφτηκε η Εύη και σαν να την συμπόνεσε. Την άκουσε να μαζεύει τις πλιάν καρέκλες και τα τραπέζια του κήπου, να βάζει απανωτά πλυντήρια για τα πιάτα, να πλένει ταψιά και κατσαρόλες, να κρύβει κοψίδια και γλυκά για την επομένη και να φιλεύει με τα υπολείμματα τα ορφανά του κήπου. Είχε ψώνιο με τις γάτες. Ήταν τα μωρά της. Ένα ζεστό ρεύμα τρέμιζε βαθειά της.

Η Δέσποινα άνοιξε την πόρτα του δωματίου απαλά. Πλησίασε το κρεβάτι της Εύης νυχοπατώντας. Η φιγούρα της έχοντας πίσω το φως του διαδρόμου φέγγισε ψηλόλιγνη. Της μούκωσε την μύτη η μπαγιάτικη οσμή του εμετού. Προσπάθησε να διακρίνει στο μισοσκοτάδο το χτυπημένο πόδι. Σκέπασε ελαφρά με το σεντόνι το ιδρωμένο σώμα του κοριτσιού.

— Θέλεις να κάτσεις για λίγο; Η φωνή της Εύης μόλις που ακούστηκε.

— Α, ξύπνια είσαι; Πονάς; ψιθύρισε η Δέσποινα.

— Αρκετά...

Η Δέσποινα της έσφιξε μαλακά τον καρπό του χεριού.

— Αύριο, θα 'ρθει γιατρός, δεν θα 'ναι τίποτα, θα δεις θα περάσει με λίγες μέρες ακινησία.

— Λίγες μέρες...είναι πολλές.

Έκανες πάλι εμετό;

Το κορίτσι ξεροκατάπτε και δεν μίλησε.

— Πρέπει να μάθεις να κάνεις υπομονή, δεν μας έρχονται όλα ρόδινα.

— Όσο γι' αυτό...το εμπέδωσα νωρίς.

— Ναι ξέρω...

Της ξανάσφιξε το χέρι που τώρα ήταν μούσκεμα και συνέχισε,

— ...κι εγώ δεν ήμουν ίσως ό,τι χρειαζόσουν, ό,τι περίμενες...

Έμειναν για λίγο σιωπηλές, έπειτα η Δέσποινα πρόσθεσε,

— ...αν και θα το 'θελα.

— Ποτέ δεν είναι αργά, είπε τρέμοντας η Εύη κι ανασηκώθηκε ελαφρά.

Η Δέσποινα ένιωσε να πλησιάζει ένα καυτό κύμα από το σώμα του κοριτσιού και ίδρωσε απότομα. «Μάλλον σήκωσε πυρετό» σκέφτηκε, κι άπλωσε το χέρι προς το μέτωπο της Εύης για να την θερμομετρήσει, η κοπέλα παρερμηνεύοντας την κίνηση χύθηκε λυτρωμένη στην αγκαλιά της κι άρχισε να κλαίει γοερά. Το ξαφνιασμένο κορμί της Δέσποινας τραντάχτηκε συθέμελα. Έμειναν έτσι αγκαλιασμένες όσο χρειάστηκε για να μαλακώσουν οι αρμοί στο ώριμο σώμα και να ανοίξουν τα βουλωμένα περάσματα· να βρει η ροή του αίματος τα σωστά μονοπάτια, να γίνει το μέσα ρεύμα αναπνοή και ν' αρθρώσει λέξεις.

— Μη φοβάσαι είμαι δίπλα σου, ψιθύρισε.

— Κάνε κάτι Δέσποινα, βοηθησέ με αυτή τη φορά να το κρατήσω, την κοίταξε επίμονα με μάτια έτοιμα

να σπάσουν· έπειτα με σκυμμένο το κεφάλι συνέχισε, και θα 'χουμε δυο να γιορτάζουμε του χρόνου στη γιορτή σου.